

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V MARTINE

V. Žingora 30, 036 01 Martin

Obce a mestá okresov
Martin, Turčianske Teplice

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
ORHZ-MT1-102-001/2022

Vybavuje/linka
Ing.Meško/0434223737

Martin
11.03.2022

Vec

Ochrana lesov pred požiarimi – usmernenie

Ochranu lesov pred požiarimi je potrebné realizovať efektívne a účinne s dôrazom na zabezpečenie spolupráce všetkých zainteresovaných zložiek. Hlavné sú to vlastníci, správcovia a užívatelia lesov, orgány miestnej štátnej správy a samosprávy, Dobrovoľná požiarňa ochrana SR, ako aj s ďalšie spoločenské a záujmové združenia v mieste svojho pôsobenia.

V roku 2021 vzniklo v Slovenskej republike celkom 7710 požiarov s priamou škodou 35 128 825,- €. Uchránené boli hodnoty za 231 787 175,- €. Usmrtených bolo 60 a zranených 191 osôb. V odvetví lesníctva bolo za rok 2021 evidovaných 128 požiarov s priamou škodou 301 710,- €, pri ktorých nebola usmrtená ani zranená žiadna osoba. Porovnanie daných ukazovateľov s predchádzajúcimi rokmi je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Z uvedených hodnôt vyplýva, že uplynulý rok bol z hľadiska päťročného sledovaného obdobia rokom, v ktorom priame škody spôsobené lesnými požiarimi, ako i počet lesných požiarov boli najnižšie.

Tabuľka 1 Požiarovosť v lesoch za celú SR v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Ukazovateľ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Počet požiarov	162	262	210	221	128
Priama škoda (€)	410 330	436 140	1 123 055	574 550	301 710
Usmrtené osoby	0	1	0	1	0
Zranené osoby	1	2	2	1	0

Na území Žilinského kraja vzniklo v roku 2021 celkom 938 požiarov, ktoré spôsobili priame škody vo výške 5 391 995,- €. Pri požiaroch bolo usmrtených 10 osôb a zranených bolo 37 osôb.

V lesoch Žilinského kraja vzniklo v roku 2021 celkom 35 požiarov s priamou škodou 135 400,- € - najvyššou v porovnaní s ostatnými krajinami v Slovenskej republike. Najviac požiarov bolo v októbri (7), ale zvýšený počet požiarov sa vyskytoval aj v mesiacoch apríl (5) a jún (6). Najčastejšou príčinou vzniku lesných požiarov bolo spaľovanie odpadu a odpadkov (15

OKRESNÉ
RIADITEĽSTVO
HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO
ZBORU V MARTINE

Telefón
+421/43/4223737

Fax
+421/43/4260929

E-mail
jan.mesko@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

požiarov), častou príčinou bolo aj zakladanie ohňov v prírode (5). V Žilinskom kraji nebola pri požiaroch v lesoch v roku 2021 usmrtená ani zranená žiadna osoba.

Tabuľka 2 Požiarovosť v lesoch za Žilinský kraj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Ukazovateľ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Počet požiarov	43	116	71	53	35
Priama škoda (€)	68 465	169 580	113 945	270 755	135 400
Usmrtené osoby	0	1	0	0	0
Zranené osoby	0	1	2	1	0

V Turci v roku 2021 vznikli v lesnom prostredí 2 požiare bez priamych alebo následných škôd, uchránené hodnoty boli vyčíslené na 1 000,- €. K usmrteniu alebo zraneniu osôb nedošlo. Príčinou vzniku uvedených požiarov bolo zakladanie ohňov v prírode a spaľovanie odpadu. Z uvedených štatistických ukazovateľov vyplýva, že situácia ohľadom ochrany lesov pred požiarimi v nadväznosti na počty požiarov v lesoch sa oproti predchádzajúcim rokom od roku 2018 zlepšuje. Počet požiarov v lesoch je nižší o 8 a priama škoda spôsobená požiarimi v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesla na 0,- €.

Tabuľka 3 Požiarovosť v lesoch za Turiec v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Ukazovateľ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Počet požiarov	6	22	7	10	2
Priama škoda (€)	10	50120	2340	4230	0
Usmrtené osoby	0	0	0	0	0
Zranené osoby	0	0	0	0	0

Vzhľadom na pretrvávajúce riziko vzniku požiaru si ochrana lesov vyžaduje naďalej dôsledne vykonávať a kontrolovať opatrenia ustanovené právnymi predpismi, ktoré sa týkajú ochrany pred požiarimi.

Touto cestou sa opäť obraciame na Vás, primátori miest a starostovia obcí, s výzvou na plnenie nasledovných opatrení:

- prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarimi v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly u vlastníkov, správcov a užívateľov lesov, v ktorých sa nevykonáva štátny požiarnej dozor,
- zabezpečiť trvalú akčioschopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce a jeho včasný výjazd, preveriť technický stav a celkovú pripravenosť hasičskej techniky, preveriť použiteľnosť, prístupnosť a výdatnosť vodných zdrojov, vecných prostriedkov ochrany pred požiarimi,
- preveriť spracovanie a aktuálnosť existujúcej dokumentácie ochrany pred požiarimi obce, ako aj činnosť a vybavenosť ohlasovní požiarov v obci,
- v preventívne výchovnej oblasti uplatňovať účinné formy usmernenia návštevníkov lesa vo vzťahu k ochrane lesov pred požiarimi v miestnom rozhlase, názornou propagáciou v spolupráci s Dobrovoľnou požiarňou ochranou SR a s inými záujmovými združeniami, ktorých aktivity sú zamerané na ochranu prírody.

Vzhľadom k tomu, že štátnu správu na úseku ochrany pred požiarmi vo vzťahu k občanovi vykonáva obec, je potrebné upozorniť na trvale platné povinnosti a zákazy pre občanov, ktoré vyplývajú najmä z § 14 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov:

Fyzické osoby sú povinné najmä:

- počínať si tak, aby nedošlo k vzniku požiaru,
- dodržiavať zásady požiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v jarnom a dlhotrvajúcom suchom období.

Fyzické osoby nesmú:

- fajčiť a používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom,
- vypaľovať porasty bylín stromov a kríkov a stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.

V prípade porušenia povinností zo strany občana, pri ktorom dôjde k naplneniu skutkovej podstaty uvedenej v § 61 zákona NR SR 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, hrozí mu postih do výšky 331,- €.

Vlastník lesa, správca alebo jeho obhospodarovateľ v zmysle § 6b zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi na účely predchádzania vzniku požiaru lesa vykonáva povinnosti, medzi ktoré patrí aj:

- budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,
- spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu (polohy vodných zdrojov, požiarne rozčleňovacie pásy a priesečky, lesná dopravná sieť),
- zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť (harmonogram a trasy pochôdzok so zabezpečením vhodného spojenia s ohlasovňou požiarov),
- zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia podľa plošnej výmery lesa a umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch (od 10 ha lesného porastu),
- udržiava lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu.

Ďalej **vlastník lesa, správca alebo jeho obhospodarovateľ** pri činnostiach spojených so spaľovaním horľavých látok na voľnom priestranstve v zmysle § 7 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii vykonáva opatrenia, medzi ktoré patrí aj:

- určuje konkrétne podmienky z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti pre každé spaľovanie v závislosti od druhu a množstva spaľovaných horľavých látok, poveternostných podmienok a miesta a plochy spaľovania vrátane okolností, keď je spaľovanie zakázané, a určuje zodpovednú osobu za ich dodržiavanie,
- pred začatím spaľovania oznamuje na linku tiesňového volania miesto, čas spaľovania a osobu zodpovednú za dodržiavanie podmienok protipožiarnej bezpečnosti pri spaľovaní horľavých látok na telefónnom čísle pre územný obvod Martin a Turčianske Teplice **041/511 71 78**.

Za neplnenie povinností na úseku ochrany pred požiarimi môže okresné riaditeľstvo HaZZ právnickej alebo podnikajúcej fyzickej osobe uložiť pokutu až do výšky 16 596,- €. Iba spoločným úsilím a koordinovaným postupom všetkých zainteresovaných zložiek môžeme prispieť k udržaniu nízkeho počtu alebo žiadneho požiaru v lesnom prostredí, a to nielen v jarnej obdobi, ale aj počas celého roka.

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO
Hasičského a záchranného zboru
v Martine

plk. Ing. Peter Podhorský
riaditeľ

Vážený pán primátor, starosta,

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine Vám zasiela návrh relácie do miestneho rozhlasu. Je potrebné, aby ste ju /tento text alebo text s podobnou tematikou / vysielali v jarnom období a v období suchého a teplého počasia:

Rozhlasová relácia – ochrana lesov pred požiarimi

Vážení občania !

S príchodom jari, keď ešte z lesa mizne posledný sneh, pozornejším okom zisťujeme v prírodnom prostredí priaznivé podmienky pre vznik požiaru. V jarných mesiacoch je toto nebezpečenstvo vzniku požiaru tým vyššie, čím viac zostalo v lese z minulého roka suchej trávy, lístia, ihličia a konárov napriek tomu, že už prerastá a rozvíja sa nová vegetácia.

Že toto nebezpečenstvo je reálne, svedčia štatistiky vzniku požiarov. V minulom roku 2021 vzniklo v lesoch na území Slovenska **128** požiarov, pri ktorých vzniknutá škoda bola vyčíslená vo výške **301 710,- €**, **pri ktorých** nebola usmrtená ani zranená žiadna osoba. V porovnaní s rokom 2020 sa počet požiarov znížil o 93, a tiež priame škody sú o 272 840,- € nižšie. Aj keď počet požiarov bol v roku 2021 nižší, aj výška spôsobených škôd bola nižšia ako v predchádzajúcom roku, nesmieme byť voči prírode a lesom ľahostajní, pretože riziko možného vzniku a rozšírenia požiaru aj v našom okolí, hlavne počas suchého a teplého počasia stále trvá.

Medzi najčastejšie a často sa opakujúce príčiny vzniku požiarov v tomto období patria nedisciplinovanosť a neopatrnosť návštevníkov lesa pri kladení ohňa, fajčenie, spaľovanie odpadu a odpadkov v blízkosti lesa, vypaľovanie suchej trávy, iná nedbalosť a neopatrnosť dospelých a zakladanie ohňa mimo vyhradených priestorov a vybudovaných ohnísk.

Dôrazne upozorňujeme na zákaz vypaľovania trávy, čo každoročne spôsobuje smrteľné zranenia občanov, najmä z radov starších ľudí. V tejto súvislosti pripomíname, že práve zákon o ochrane pred požiarimi zakazuje pod hrozbou pokuty až do výšky 331 €. vypaľovať porasty a zakladať oheň na miestach, kde by sa mohol rozšíriť.

Taktiež upozorňujeme turistov a návštevníkov lesa, že oheň možno klásť len na vyhradených a k tomu určených miestach – odborne vybudovaných ohniskách, ktoré zriaďujú podľa platných predpisov majiteľa lesných pozemkov. Zvýšenú pozornosť je taktiež potrebné venovať dokonalému uhaseniu ohňa - najlepšie vodou a bezpečnému uloženiu nevychladnutého popola.

Žiadame Vás, občania a turisti – správajte sa v lese maximálne opatrne, lebo aj taká zdanlivá maličkosť ako odhodená neuhasená cigareta alebo zápalka môžu byť príčinou Vami založeného požiaru. Chráňme si lesy, veď sú našou zásobárňou kyslíka.